

Dosarul nr. 3a-1444/22; (2-21144089-02-3a-26092022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Avasiloaie Tatiana)

## DECIZIE

10 septembrie 2024

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii  
Grefier

Mîra Ghenadie  
Bostan Angela și Dașchevici Grigore  
Papuc Daniela

examinând în ședință publică apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 aprilie 2022,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Glasu Nelu către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2021, *prin care s-a constatat încălcarea de către Glasu Nelu a regimului juridic al incompatibilităților prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de Primar al or. Costești și prestarea serviciilor prin Contractul de prestări servicii nr. 38/2020, de la data de 20.01.2020-31.12.2020*

### c o n s t a t ă :

#### ***Pretențiile reclamantului:***

La 29 septembrie 2021 Glasu Nelu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2020.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că actul de constatare este vădit ilegal, emis cu încălcarea drepturilor fundamentale prevăzute de Constituție și CEDO, astfel urmează a fi anulat din considerentele că în cadrul controlului inițiat la 11.02.2021 prin procesul-verbal nr.88/24, Glasu Nelu a explicat că a fost confirmat în funcția de primar în urma alegerilor locale confirmate prin hotărârea judecătorească din 2019.

Notează că, în urma procesului-verbal nr.88/24 din 11.02.2021, Autoritatea Națională de Integritate a inițiat un control privind nerespectarea cerințelor Legii nr.133/1026 privind starea de incompatibilitate a funcționarului public și de delimitare publică, precum și art.12 din Legea nr. 199/2010 prin care se interzice desfășurarea altor activități remunerate cu excepția activităților didactice și științifice, cât și Legea nr.84 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, prin care se interzice cumularea funcțiilor prin contractul individual de muncă cu alte întreprinderi, instituții, organizații indiferent de tipul de proprietate, cu excepția celor didactice, științifice, de creație.

Procesul de control a fost inițiat doar pe faptul cumulării simultane a funcției de primar și conducător al Gospodăriei Țărănești, ori, pe alte fapte de încălcări comise de funcționarul cu delimitare publică nu au fost inițiate procese verbale.

Referitor la funcționarea Gospodăriei Țărănești „Glasu Nelu”, comunică că până la alegerea lui în funcția de primar al or. Costești, a fost fondată Gospodăria Țărănească în cauză, însă până la

confirmarea în funcția electivă și până în prezent gospodăria nu a desfășurat activitate economică, nu a obținut venituri, o parte din terenurile proprietatea privată a Gospodăriei Țărănești se află în gestiunea agenților economici, iar plățile de arendă obținute au fost declarate anulate conform legislației în vigoare.

Cu privire la faptul că la materialele dosarului de control se întvede contractul de prestare a serviciului nr.38/2020 din 20.01.2020 încheiat dintre IS Servicii de Pază MAI și persoana fizică Glasu Nelu, obiectul căruia a fost instalarea bancomatului bancar în preajma primăriei or. Costești str. Prieteniei,10, și necesitatea verificării lui la obiectul de integritate, pentru care beneficiarul s-a obligat să achite în perioada an. 2020 câte 400 lei lunar, durata contractului fiind expirată la 31.12.2020, Glasu Nelu nu neagă existența acestui contract, perioada valabilității lui și suma indicată ca plată pentru oferirea integrității acestuia, ca o necesitate vitală nu numai a colaboratorilor primăriei or. Costești, dar și a populației din acest oraș, ori, bancomate bancare în or. Costești nu existau.

Reclamantul consideră că nu a încălcat prevederile legislației în vigoare privind cumularea funcției, situația de incompatibilitate cu funcția publică, ori, în termenul de încetare de 30 zile a acestei situații de la data depistării fiind respectat.

Sușine reclamantul că nu a încheiat cu beneficiarul IS „Servicii Pază” un contract individual de muncă, nu a fost angajatul acestei întreprinderi, nu a activat în această instituție, nu a cumulat careva funcții, serviciul de asigurare a integrității Bancomatului a fost asigurată exclusiv în interesele locuitorilor or. Costești.

Cu referire la actele normative, pretins a fi încălcate de Glasu Nelu, explică că reieșind din prevederile art. 84 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 și din conținutul contractului de referință nr.38/2020 din 20.01.2020, în calitate de primar al or. Costești nu a deținut funcții retribuite, nu a cumulat alte funcții în alte instituții, ori, el s-a aflat la serviciu 8 ore pe zi, 40 ore pe săptămână doar în interesele primăriei, ori, acest contract nu este individual de muncă potrivit normelor Codului Muncii.

Cu referire la art. 16 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133 din 17.06.2016, art. 12 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, art. 25 din Legea nr.158 din 04.07.2008, notează reclamantul că obligația funcționarului public să înceteze situația de incompatibilitate în termenul de 30 zile de la data constatării faptului, a fost îndeplinită încă la 31.12.2020. Or, termenul de o lună indicat în art.25 alin.(2)-(1) și alin.(6) din Legea nr.158 din 04.07.2008, „parcursul unei luni din momentul apariției acesteia” este în legătură cauzală cu data ultimei zile de incompatibilitate - 31.12.2020, deoarece situația de incompatibilitate a apărut de la 20.01.2020 și a existat până la 31.12.2020, ori, ultima zi de incompatibilitate este ultima acțiune de apariție a acesteia.

Necătând la circumstanțele constatate de Autoritatea Națională de Integritate, pretinde că nu a încălcat Legea nr.158 din 2008, deoarece în temeiul art.25 alin. (2<sup>2</sup>), „...Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor acestei norme, deoarece funcționarul public care activează în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului, în afara orelor de program”.

La fel, menționează reclamantul că în termen de 30 zile de la data constatării incompatibilității prin actul din 11.02.2021, starea menționată a fost înlăturată până la constatare, reieșind din cerințele Legii nr.158 din 2008 și Legea integrității nr.82 din 2017.

Prin Actul de constatare inspectorul constată încălcarea art.12 alin. (1) din Legea 199/210, prin care se impune că demnitarul public nu are dreptul să desfășoare orice activitate remunerată, cu excepția celei didactice și științifice. Aici, indică că se referă la activitatea sa în baza contractului de pază cu IS Servicii Pază MAI în perioada 20.01.2020-31.12.2020, neconstatând că GȚ a fost o

activitate remunerată, ori, din probele dosarului administrativ, se denotă faptul că această gospodărie nu a activat și nu a înregistrat venituri în perioada deținerii funcției de demnitate publică.

Mai invocă că inspectorul Autorității Naționale de Integritate mai pretinde că starea de incompatibilitate urma a fi încetată în termen de 30 zile de la data survenirii ei - 20.01.2020 până la 20.02.2020, astfel, la data inițierii controlului această perioadă de timp a durat 1 an. Iar, în temeiul art.23 alin.(3) Legea nr.133/2016, starea de incompatibilitate constituie temei pentru încetarea raportului de muncă și mandatului primarului și conform alin.(3)-(5) din aceeași lege este decăzut din dreptul de a ocupa funcție publică pe termen de 3 ani de la data eliberării din funcție (încetării de drept a mandatului).

În acest sens, reclamantul susține că nu a încălcat Legea nr.158 din 2008, deoarece în temeiul art.25 alin. (2<sup>2</sup>), "...Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor acestei norme, deoarece funcționarul public nu activează în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sânt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului,..."

În sensul art.2-1 din Legea nr.158 din 2008, se pretinde că este lipsă faptul de incompatibilitate stabilită de Autoritatea Națională de Integritate în procesul verbal de inițiere a controlului, deoarece nu întrunește semnele calificative a noțiunii indicate în Legea menționată mai sus. Or, inspectorul concluzionează în solicitare că pentru constatarea faptului de incompatibilitate este suficient doar exercitarea 2 activități concomitente, însă fără a face trimitere la prevederile legii, care stabilesc situații când nu se consideră exercitarea concomitentă a funcțiilor, nu constituie incompatibilitate, având în vedere lipsa remunerației și lipsa surselor de venituri din alte activități decât cele ale deținerii funcției publice, conform legislației în vigoare.

Aprecierea eronată a legii materiale a dus la emiterea unor concluzii pripite, incorecte, nefondate și neîntemeiate despre încălcările privind incompatibilitatea funcției de primar conchise de inspectorul Autorității Naționale de Integritate.

Reieșind din cerințele Legii materiale persoana publică a fost obligată să demisioneze în mod individual din funcția deținută în termen de 30 zile de la data constatării incompatibilității, făcând referire la Legea nr.158 din 2008 și Legea nr.82 din 2017.

Impunerile Legii au fost respectate, ori lipsa de activitate a gospodăriei țărănești reprezintă în sine o lipsă de cumulare, remunerare de salarii, ale conducătorului, care nu se remunerează, nu se primește venituri, deci, indică la lipsa faptului incompatibilității prin interpretarea art.25 alin.(2)-(1) din Legea nr.158 din 2008, fiind de opinia că activitatea de întreprinzător poate fi desfășurată de către funcționarul public doar având calitatea de fondator al societății comerciale, ajungând la concluzia că cazul nu cade sub incidența acestei Legi.

Prin urmare, consideră că nu a încălcat Legea nr.325 din 2013 și nr.132 din 2016, ce reglementează domeniul politicii anticorupție națională și asigurarea climatului de integritate națională, ori, probe în acest sens nu au fost constatate și faptul imputat nedovedit.

Ambele cazuri menționate mai sus nu constituie încălcări ale normelor imperative ale Legii, care interzice practicarea activității remunerate incompatibile cu funcția de delimitate publică. Ori, oferirea plăților pentru pază bancomatului instituit nu se manifestă în timpul orelor de lucru al primarului, nu sunt interzise de lege (excepții).

Prin actul de constatare din 08.09.2021 inspectorul a determinat că prin obținerea de plăți de la IS Servicii pază MAI, Glasu Nelu a manifestat act de incompatibilitate, neapreciind explicațiile ultimului și probele prin care se atestă faptul că nu a fost remunerat sau nu a primit venituri ca urmare a GȚ, care nu a avut nici activitate, nici un venit, cu excepțiile stabilite de lege, care nu constituie incompatibilitate și activitatea de conducător.

În pofida probele prezentate, indică că inspectorul Autorității Naționale de Integritate nu le-a dat apreciere și descriere în Actul său de constatare, prin ce a încălcat dreptul la un proces echitabil și contradictoriu prevăzut de art.6 CEDO, ori, inspectorul în calitatea sa de autoritate publică (agent constator) a apreciat doar probele colectate de dânsul personal.

Cu referire la art.40 din Legea nr.132 din 2016, inspectorul în Actul de control indică faptul încălcării de incompatibilitate admisă de către funcționarul public și sesizează Cancelaria de Stat privind soluționarea întrebării despre încetarea mandatului de primar al or. Costești.

În partea descriptivă nu indică nici o normă care ar permite Autorității Naționale de Integritate să sesizeze alt organ public- Cancelaria de Stat, să înceteze mandatul de primar, ori, așa o sancțiune este în drept să aplice doar instanța de judecată, ca măsură de pedeapsă penală sau contravențională aplicată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pronunțată într-un proces public în care să fie garantate respectarea tuturor drepturilor la apărare și la un proces echitabil, prevăzut de Constituție și CEDO.

Totodată, susține reclamantul că nu este clară și chiar nefondată pronunțarea unei soluții în formă de decizie, în același act de control, privind decăderea lui Glasu Nelu din funcția publică și demnitatea publică pe termen de 3 ani de la data rămânerii în vigoare a actului de constatare sau de la prezența hotărârii definitive judecătorești irevocabile prin care să fie confirmat faptul stării de incompatibilitate.

Indică că inspectorul nu a așteptat să intre în vigoare Actul său din 03.10.2021, ori, termenul de contestare nu a expirat, precum nici prezența unei hotărâri judecătorești irevocabile, doar inspectorul nici nu cunoaște dacă va fi sau nu contestat actul de control și soluțiile sale.

Mai mult decât atât, reieșind din norma de referire sancțiunea de privare de dreptul de a deține funcții publice survine după ce posibila hotărâre judecătorească va fi irevocabilă și va constata faptul stării de incompatibilitate. Iar, potrivit legislației contravenționale, penale și internaționale - privarea de drepturi este o sancțiune (pedeapsă) ce poate fi aplicată numai de instanța de judecată după confirmarea vinovăției în admiterea încălcărilor pentru care este trasă la răspundere.

Nici un organ nu are dreptul să-și asume împuterniciri de pedepsire (sancționare) a persoanei, decât celor care le sunt atribuite prin lege, în cazul dat - instanțelor de judecată competente, într-un proces în care să-i fie asigurate respectarea tuturor drepturilor fundamentale, inclusiv dreptul la apărare.

Astfel, inspectorul în lipsa actelor la care face trimitere, privind confirmarea existenței stării de incompatibilitate, care ține de competența instanței de judecată, constată încălcarea și în același timp, aplică sancțiuni de privarea (decăderea) dreptului de ocupare a funcțiilor publice - împuternicire ce intră în competența instanțelor de judecată, ori, aplicarea careva norme în acest sens sunt neconstituționale și urmează a ridica excepție de neconstituționalitate a Legii, aplicând direct Constituția și prevederile CEDO.

În context, reclamantul pretinde că soluțiile decise în Actul de control din 08.09.2021 sunt premature, pripite, bazate pe acte care nu au intrat în vigoare, au încălcat drepturile fundamentale ale lui Glasu Nelu privind prezumția nevinovăției, accesului la justiție, dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil și contradictoriu, prevăzute de art.6 CEDO, iar de aici este nul în latura soluției de aplicare sancțiunilor de privarea (decădere) din drepturi. Ori, nu orșice activitate de întreprinzător din sectorul privat este incompatibilă cu activitatea de funcționar public, ci doar aceea care nu este în legătură direct cu atribuțiile sale potrivit Fișei de post și în afara programului de lucru de la ora 08.00-17.00 de luni până vineri.

Mai mult ca atât, inspectorul nu a dat nici o apreciere art.29 din Legea nr. 436/28.12.2006 privind atribuțiile de bază a primarului, pentru a constata dacă este sau nu atribuțiile funcționarului în

legătură cu conducătorul Gospodăriei Țărănești sau raporturile cu ÎS Servicii paza MAI, precum nici nu a constatat în care ore de program a fost exercitată activitatea de conducător al gospodăriei țărănești pe care o pretinde și cea de pază. Or, Legea nu permite inspectorului să emită decizii de privarea de drepturi de a ocupa funcții publice, ce constituie pedepse penale sau contravenționale și pot fi aplicate doar de instanțele de judecată și numai procedurile contravenționale sau penale indicate mai sus.

Astfel, indică că art.35 lit. c) Legea nr.132 din 17.06.2016, permite inspectorului să ia soluție sub formă de decizie de a sesiza angajatorul privind aplicarea sancțiunii disciplinare în corespundere cu prevederile legale privind destituirea din funcție. Însă, nici o lege nu permite inspectorului prin Act de constatare să emită soluții de privare de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 3 ani-împuternicire ce revine doar instanței de judecată, în conformitate cu prevederile Codului penal sau contravențional.

Totodată, reține că inspectorul face trimitere la art.40 din Legea nr.132 din 17.06.2016 și aplică noțiunea de efectele constatării încălcării incompatibilităților prin emiterea soluției (deciziei) de decădere din dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 3 ani. Însă, Actul de constatare nu este o decizie prin care se pot aplica sancțiuni (pedepse) inclusiv privarea dreptului de a ocupa funcții publice. Or, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor rămâne definitiv, Autoritatea în termen de 15 zile sesizează organele competente în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei supuse controlului.

Susține reclamantul că, după ce va rămâne în vigoare actul de control contestat, inspectorul va fi în drept să sesizeze organul competent în vederea încetării mandatului, care în situația primarului este doar instanța de judecată, ori, primarul este alesul poporului și nu are angajator, sau aplicarea sancțiunilor disciplinare corespunzătoare aplicate conform procedurii stabilite prin legea funcționarului public. Or, sesizarea și actul de control sunt 2 acte diferențiate, care nu se înlocuiesc și care se emit la diferite etape, dar nu consecutiv într-un act de control, așa cum indică inspectorul.

Autoritatea Națională de Integritate în calitatea sa de agent constator prin prisma normelor Codului Contravențional, nu a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza art.442-443 Cod Contravențional, deci, nu pot fi aplicate sancțiunile contravenționale în lipsa actului de acuzație întocmit din temeiul normelor procedurale corespunzătoare. Ori, potrivit art.423-3 Cod Contravențional, contravențiile prevăzute la art.319<sup>1</sup> și 330<sup>2</sup> se examinează de Autoritatea Națională de Integritate, ținându-se cont de prevederile art.423<sup>9</sup> alin.(1). Sânt în drept să examineze cauzele contravenționale prevăzute la alin.(1) și să aplice sancțiuni inspectorii de integritate ai Autorității Naționale de Integritate. Contravențiile prevăzute la art.313<sup>2</sup>, 313<sup>4</sup>-313<sup>6</sup> se constată de către Autoritatea Națională de Integritate. Sânt în drept să constate contravențiile menționate la alin.(3) și să încheie procese-verbale inspectorii de integritate ai Autorității Naționale de Integritate. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la alin.(3) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

#### ***Poziția instanței de fond:***

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău sediul Râșcani din 28 aprilie 2022, a fost admisă acțiunea înaintată de Glasu Nelu, fiind anulat Actul de constatare nr.281/24 din 08 septembrie 2021.

#### ***Solicitarea apelantului:***

La 29 aprilie 2022 Autoritatea Națională de Integritate a contestat cu apel hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 28 aprilie 2022, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și adoptarea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

***Argumentele părților:***

În motivarea apelului declarat, apelantul a invocat că hotărârea instanței de fond este una ilegală, or, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin (art. 386 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă), instanța de judecată a aplicat eronat normele de drept material (art. 386 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă) și anume a interpretat eronat legea (lit. c) art. 387 Cod de procedură civilă), instanța de judecată nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată (lit. a) art. 387 Cod de procedură civilă), și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată (lit. b) art. 387 Cod de procedură civilă).

Cu privire la pretinsa încălcare gravă a principiului de repartizare aleatorie a sesizării către inspectorul de integritate, Autoritatea notează că dovada de repartizare aleatorie a sesizării nr. 0-78/21 din 27 ianuarie 2021 către inspectorul de integritate Doina Popovici, se găsește la materialele dosarului administrativ de control cu structura și conținutul pe care îl generează sistemul E-integritate, fapt care a fost indicat chiar și de instanța de judecată. Or, anume acest înscris demonstrează faptul repartizării aleatorii a sesizării nr. 0-78/21 din 27 ianuarie 2021 către acest inspector de integritate, alte tipuri de înscrisuri sau extrase, sistemul E-integritate nu generează.

Prin urmare, susține apelanta că sunt neclare concluziile primei instanțe privind lipsa fișei de repartizare aleatorie la dosarul administrativ de control. Deopotrivă, fișa de repartizare aleatorie a sesizării conține informația cu privire la ziua/luna/anul/ora/minuta/secunda de distribuția aleatorie a sesizării - 01 februarie 2021 ora 15:25:31 și informația cu privire la inspectorul de integritate cui a fost repartizată sesizarea: distribuit la Doina Popovici.

Totodată a susținut că, în speță nu există temeiuri de anulare a Actului de constatare din motivul încălcării termenului prevăzut de art. 60 din Codul administrativ, deoarece termenul de desfășurare a procedurii administrative nu poate fi reglementat de Codul administrativ.

Autoritatea atrage atenția că procedura de efectuare a controlului presupune întreprinderea anumitor măsuri pentru a acumula informațiile și materialele necesare stabilirii circumstanțelor relevante cauzei. Prin urmare, termenul în interiorul căruia se finalizează o procedură administrativă, poartă un caracter rezonabil așa cum este stipulat în art. 27 Cod administrativ, potrivit căruia, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil. Or, procedura administrativă inițiată de către inspectorul de integritate în cadrul unui control, este mult mai complexă și necesită un termen mult mai extins în vederea întreprinderii tuturor acțiunilor (demersuri, interpelări, răspunsuri, solicitarea explicației, cercetarea tuturor înscrisurilor, durata de timp în care solicitarea este expediată în adresa destinatarului prin intermediul oficiului poștal și vice-versa, desfășurarea unor expertize), acțiuni întreprinse cu respectarea termenilor stabiliți prin Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Respectiv, inspectorului de integritate urmează să i se asigure un termen rezonabil, suficient, pentru a efectua toate procedurile legale, a obține toată informația necesară, în scopul examinării obiective, corecte, mult aspectuale, a chestiunii în speță, cu emiterea unui act de constatare motivat și întemeiat. Or, reieșind din procedurile enunțate și termenii stabiliți la art. 37 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, este evident că termenul general pentru finalizarea unei proceduri administrative, prevăzut de art. 60 Cod administrativ, nu este aplicabil.

***Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel:***

Participanții la proces în ședința de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezente legal citate.

***Aprecierea instanței de apel:***

Studiind materialele dosarului Completul judiciar consideră că cererea de apel este admisibilă, întemeiată și urmează a fi admisă, cu casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea formulată de Glasu Nelu să fie respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

***Admisibilitatea apelului.***

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea atacată cu apel a fost pronunțată la 28 aprilie 2022, apelul fiind depus la 29 aprilie 2022, motiv pentru care instanța de apel constată că apelul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea motivată a fost notificată apelantei la 27 iulie 2022, motivarea apelului fiind depusă la data de 04 august 2022, motiv pentru care instanța de apel constată că motivarea apelului a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Conform art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Colegiul a stabilit că cererea de apel este semnată de reprezentantul Autorității Naționale de Integritate, Rotari Cristina, în baza procurii nr. 07/23 din 26 aprilie 2022, împuternicită de Președintele Autorității Naționale de Integritate, inclusiv cu dreptul „[...] de a ataca hotărârea judecătorească [...]”. În astfel de circumstanțe, Completul judiciar constată că cererea de apel trece testul admisibilității, instanța de apel urmând să examineze cauza în fond.

***Cu referire la fondul cauzei.***

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărârea primei instanțe și emite o nouă decizie.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, (1) Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: [...] f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că prin hotărârea Judecătorei Drochia din 26 octombrie 2019, a fost validată alegerea lui Glasu Nelu în funcția de primar al orașului Costești raionul Râșcani, din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova. (f. 80-81, dosar administrativ).

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, (1) Subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sînt: a) persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică; [...]

Conform Anexei la Legea nr. 199/2010, funcția de Primar face parte din funcțiile cu demnitate publică.

Prin urmare, Glasu Nelu exercitând funcția de primar al orașului Costești, se încadrează în prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016, fiind subiect al declarării averii și a intereselor personale.

La 27 ianuarie 2021 Oleineac Alexandra a înregistrat la Autoritatea Națională de Integritate sesizarea cu nr.0-78/21, în care a invocat că Glasu Nelu, Primarul or. Costești, exercită simultan mandatul de primar și calitatea de fondator și conducător al GȚ „Glasu Nelu” (f.d. administrativ 3).

La 01 februarie 2021 sesizarea a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire Inspectorului de Integritate, Doina Popovici (f.d. administrativ 1).

Prin scrisoarea nr. 04-24/423 din 03 februarie 2021, Inspectorul de Integritate Doina Popovici a solicitat secretarului Consiliului or. Costești, prezentarea în termen de 3 zile din momentul recepționării demersului, copiile autentificate ale următoarelor acte:

-Confirmarea/infirmarya înregistrării în Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) a Gospodăriei Țărănești „ Glasu Nelu”;

-În cazul confirmării prezentarea numelui, prenumelui, data nașterii și domiciliul fondatorului și al fiecărui ulterior conducător al Gospodăriei Țărănești „ Glasu Nelu” (f.d. administrativ 56).

Prin procesul-verbal nr.88/24 din 11.02.2021 inspectorul de integritate Doina Popovici a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința lui Nelu Glasu, Primarul or. Costești, rl. Râșcani (f.d. administrativ 63-64).

La 12 februarie 2021 secretarul Consiliului or. Costești a înregistrat la Autoritatea Națională de Integritate scrisoarea/răspunsul nr. e051, prin care a comunicat că Gospodăria Țărănească „Glasu Nelu” a fost înregistrată în Registrul de evidență a gospodăriilor țărănești la data de 02.06.2011. Fondator - Glasu Nelu, conducător - Glasu Nelu (f.d. administrativ 62).

Prin scrisoarea inspectorului de integritate nr. 04-24/636 din 12.02.2021, care conform avizului de recepție a fost recepționată la 16 februarie 2021, Glasu Nelu a fost informat că în

privința sa a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, totodată fiindu-i aduse la cunoștință drepturile persoanei supuse controlului (f.d. administrativ 65-66).

Prin scrisoarea nr. 04-24/641 din 12.02.2021, Inspectorul Doina Popovici a solicitat Comisiei Electorale Centrale prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, confirmarea/infirmarya informației dacă Glasu Nelu a exercitat/exercită mandatul de ales local, urmare a alegerilor locale generale din anul 2015 și 2019. În caz afirmativ, expedierea copiilor confirmative autentificate de atribuire a mandatului/lor (f.d. administrativ 69).

La 24 februarie 2021 Comisia Electorală Centrală a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 1383, prin care a comunicat că în urma alegerilor locale generale din 14 iunie 2015 Glasu Nelu a fost ales primar al or. Costești și consilier în Consiliul or. Costești r. Râșcani, mandatele fiindu-i validate prin hotărârile Judecătoriai Râșcani din 26 iunie 2015 și respectiv 3 iulie 2015. Ulterior, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4700 din 26 aprilie 2016, mandatul de consilier i-a fost ridicat în baza cererii de demisie. Iar, în prezent Glasu Nelu deține mandatul de primar al or. Costești r. Râșcani, care i-a fost validat prin hotărârea Judecătoriai Drochia (sediul Râșcani) din 26 octombrie 2016 (f.d. administrativ 71).

Prin scrisoarea nr. 04-24/643 din 12.02.2021, Inspectorul de Integritate a solicitat Primarului or. Costești prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației și anume:

1. Confirmarea/infirmarya înregistrării în Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) a Gospodăriei Țărănești „Glasu Nelu”:

2. În cazul confirmării înregistrării de a prezenta:

- denumirea completă și denumirea abreviată a gospodăriei, sediul ei;
- numărul de înregistrare al gospodăriei și data înregistrării ei;
- numele, prenumele, data nașterii și domiciliul fondatorului și al fiecărui ulterior conducător al gospodăriei;
- numele, prenumele, data nașterii și domiciliul altor membri ai gospodăriei, informații privind aflarea acestora în relații familiale cu fondatorul (conducătorul) gospodăriei;
- actele ce confirmă modificările operate asupra gospodăriei (reorganizarea, lichidarea);
- declarația de constituire;
- copiile de pe documentele ce confirmă dreptul de proprietate privată al fondatorului și al potențialilor membri ai gospodăriei asupra terenurilor;
- copiile de pe contractele de arendă a terenurilor;
- bonul de plată, pe contul primăriei, a taxei de înregistrare a gospodăriei;
- Extrasul/confirmările achitărilor declarațiilor UNIF și/sau TL13 din anul 2016-prezent (f.d. administrativ 85).

Prin scrisoarea nr. 04-24/642 din 12.02.2021, Inspectorul de Integritate a solicitat Serviciului Fiscal de Stat prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației și anume: confirmarea/infirmarya informației dacă GȚ „Glasu Nelu” înregistrată în Registrul de evidență a gospodăriilor țărănești din or. Costești, r. Râșcani la data de 02.06.2011, și-a onorat obligațiile fiscale anuale/trimestriale începând cu anul 2016-prezent (f.d. administrativ 103).

La 26 februarie 2021 Primăria or. Costești a înregistrat la Autoritatea Națională de Integritate scrisoarea/răspunsul nr. 1504, prin care a comunicat și a anexat actele solicitate prin scrisoarea nr. 04-24/643 din 12.02.2021 (f.d. administrativ 87-90).

Prin scrisoarea nr. 04-24/670 din 15.02.2021, Inspectorul de Integritate a solicitat fondatorului GȚ „Glasu Nelu”, prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației și anume: numele/prenumele fondatorului și conducătorului GȚ; numărul,

numele/prenumele membrilor și angajaților GȚ; Contractele de muncă a angajaților; Activitatea practică de către GȚ; Copiile rapoartelor evidenței activității GȚ; Confirmarea/infirmarea deținerii licențelor/autorizațiilor de către GȚ; Extrasul/confirmările achitărilor dărilor de seamă UNIF și/sau TL13; Actele ce confirmă modificările operate asupra gospodăriei (reorganizarea, lichidarea); Veniturile obținute din activitățile gospodăriei (f.d. administrativ 91-92).

La 26 februarie 2021 Primăria or. Costești a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 1503 prin care a comunicat și a anexat actele solicitate prin scrisoarea nr. 04-24/670 din 15.02.2021 (f.d. administrativ 93).

La 03 martie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 1654, prin care a comunicat și a anexat actele solicitate prin scrisoarea nr. 04-24/642 din 12.02.2021 (f.d. administrativ 105).

Prin scrisoarea nr. 04-24/1130 din 18.03.2021, Inspectorul de Integritate a solicitat Primarului or. Costești, Glasu Nelu, prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației și anume a copiilor autentificate din registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) care validează înregistrarea Gospodăriei Țărănești „Glasu Nelu” (f.d. administrativ 112).

Prin scrisoarea nr. 04-24/1348 din 18.03.2021, Inspectorul de Integritate a solicitat fondatorului GȚ „Glasu Nelu”, prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației și anume a copiilor contractelor de dare în arendă a terenurilor, veniturile obținute din darea în arendă a terenurilor menționate cu indicarea numerelor cadastrale ale terenurilor aflate în gestiunea GȚ (f.d. administrativ 116).

Prin scrisoarea nr. 04-24/1131 din 18.03.2021, Inspectorul de Integritate a solicitat ÎS „Servicii Pază a MAI” prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației:

-confirmarea/infirmarea dacă Glasu Nelu activează în cadrul instituției date din momentul angajării până în prezent;

-Ordinul/Contractele de muncă prin care a fost numită/eliberată sau prelungită activitatea lui Glasu Nelu din momentul angajării până în prezent;

-Fișele de pontaj ale lui Glasu Nelu din momentul angajării până în prezent;

-Confirmarea/infirmarea plăților salariale pe unitate de timp din momentul angajării până în prezent (f.d. administrativ 124).

La 25 martie 2021 ÎS „Servicii Pază a MAI” a înregistrat la Autoritatea Națională de Integritate scrisoarea/răspunsul nr. 2710, prin care a comunicat informația solicitată prin scrisoarea nr. 04-24/1131 din 18.03.2021 (f.d. administrativ 126).

Prin scrisoarea nr. 04-24/1774 din 07 aprilie 2021 Inspectorul de Integritate a solicitat Primăriei or. Costești prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a informației și anume, confirmarea/infirmarea informației dacă GȚ „Glasu Nelu” înregistrată în Registrul de evidență a gospodăriilor țărănești din or. Costești, r. Râșcani la data de 02.06.2011, deține careva autorizații de funcționare și a activat sau activează în domeniul comerțului în orașul Cahul, începând cu anul 2016 – prezent (f.d. administrative 121).

Prin scrisoarea nr. 04-24/1775 din 07 aprilie 2021, Inspectorul de Integritate a solicitat Serviciului Fiscal de Stat, prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a copiilor autentificate ale următoarelor acte în privința GȚ „Glasu Nelu”, începând cu anul 2016 - prezent:

-Confirmarea/ infirmarea deținerii conturilor de către GȚ „Glasu Nelu”;

- Confirmarea/infirmarea deținerii echipamentelor de casă și control;

- Confirmarea/infirmarea înregistrării GȚ „Glasu Nelu” în calitate de contribuabil TVA;

- Confirmarea/infirmarea restanțelor la BPN;

- Confirmarea/infirmarea dispunerii mijloacelor fixe și/sau mărfuri și datoriilor neachitate (f.d. administrativ 127).

Prin scrisoarea nr. 04-24/1773 din 07 aprilie 2021 Inspectorul de Integritate a solicitat Casei Naționale de Asigurări în Medicină prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a confirmării/infirmării informației dacă GȚ „Glasu Nelu” înregistrată în Registrul de evidență a gospodăriilor țărănești din or. Costești, r-nul Râșcani la data de 02.06.2011, are calitatea de asigurat pentru persoane asigurate angajate începând cu anul 2016 – prezent (f.d. administrativ 129).

La 08 aprilie 2021 Primarul or. Costești a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 3120, prin care a comunicat și a anexat actele solicitate prin scrisoarea nr. 04-24/1130 din 18.03.2021 (f.d. administrativ 114).

La 08 aprilie 2021 Primarul or. Costești a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 3118, prin care a comunicat și a anexat actele solicitate prin scrisoarea nr. 04-24/1348 din 18.03.2021 (f.d. administrativ 118).

La 14 aprilie 2021 Primarul or. Costești a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 3306, prin care a comunicat și a anexat actele solicitate de Inspectorul de Integritate al Inspectoratului de integritate, Doina Popovici prin scrisoarea nr. 04-24/1774 din 07 aprilie 2021 (f.d. administrativ 123).

Prin invitația Inspectorului de Integritate nr. 04-24/2099 din 27 aprilie 2021, Glasu Nelu a fost invitat la ANI pentru a prezenta în termen de 15 zile de la data recepționării invitației, punctul de vedere (în scris) sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea asupra legalității exercitării simultan a funcției de demnitate publică de Primar al Primăriei or. Costești și funcției de conducător al GȚ „Glasu Nelu”, ce formează obiectul controlului (f.d. administrativ 135-136).

La 28 aprilie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 3736, prin care a comunicat și a anexat actele solicitate de prin scrisoarea nr. 04-24/1775 din 07 aprilie 2021 (f.d. administrativ 128).

La 11 mai 2021 Glasu Nelu a înregistrat la ANI explicația nr. 4034 prin care a comunicat că împreună cu soția Glasu Tatiana, a fost peste hotare (circa 14 ani), toate mijloacele financiare acumulate au fost folosite pentru procurarea terenurilor agricole, care pe moment nu le prelucrează. La acel moment i-a fost sugerat să deschidă o Gospodărie Țărănească, astfel explicând că la GȚ „Glasu Nelu” este doar fondator și nu a întreprins careva activități economice și nu întreprinde actualmente (f.d. administrativ 137).

Prin scrisoarea nr. 04-24/2451 din 18 mai 2021 Inspectorul de Integritate a solicitat ÎS „Servicii Pază a MAI”, prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a documentelor confirmative care au fost raporturile și natura acestora dintre instituția dată și Glasu Nelu care au generat transferul în sumă de 5259,51 lei în anul 2020 codul sursei „SAL” (f.d. administrativ 139).

La 02 iunie 2021 ÎS „Servicii Pază a MAI” a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 4615, prin care a comunicat informația solicitată prin scrisoarea nr. 04-24/2451 din 18 mai 2021 (f.d. administrativ 142).

Prin invitația Inspectorului de Integritate nr. 04-24/2755 din 02 iunie 2021, Glasu Nelu a fost invitat la ANI pentru a prezenta în termen de 15 zile de la data recepționării invitației, punctul de vedere (în scris) sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea asupra legalității exercitării simultan a funcției de Primar al Primăriei or. Costești și desfășurării activității remunerate în cadrul ÎS „Servicii Pază a MAI” în perioada 20.01.2020-31.12.2020, ce formează obiectul controlului (f.d. administrativ 145-146).

La 28 iunie 2021 avocatul Procopciuc Angela, acționând în interesele lui Glasu Nelu, a înregistrat la Autoritatea Națională de Integritate cerere privind furnizarea informației (f.d.

administrativ 148-149), în urma căreia prin scrisoarea Inspectorului de Integritate nr. 04-24/3598 din 05.07.2021, a fost informată despre procedura de a face cunoștință cu materialele controlului (f.d. administrativ 150).

La 14 iulie 2021 avocatul Procopciuc Angela în interesele lui Glasu Nelu a înregistrat la ANI cererea explicativă prin care a solicitat încetarea procesului de control inițiat din motivul lipsei faptului încălcării (f.d. administrativ 152-154).

La 20 iulie 2021 CNAM a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 6226, prin care a comunicat că conform datelor disponibile în Sistemul informațional automatizat „Asigurarea obligatorie de asistență medicală” al CNAM, de la data înregistrării până în prezent, nu se atestă informații aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale prezentate de angajatorul GȚ „Glasu Nelu” (f.d. administrativ 133-134).

Prin scrisoarea nr. 04-24/23927 din 21 iulie 2021 Inspectorul de Integritate a solicitat ÎS „Servicii Pază a MAI”, prezentarea în termen de 15 zile de la recepționarea prezentei solicitări, a contractului de prestării servicii nr. 38/2020 încheiat între Filiala Râșcani a ÎS „Servicii Pază a MAI” și Glasu Nelu autentificat (f.d. administrativ 155).

La 02 august 2021 ÎS „Servicii Pază a MAI” a înregistrat la ANI scrisoarea/răspunsul nr. 6843 prin care a comunicat informația solicitată prin scrisoarea nr. 04-24/23927 din 21 iulie 2021 (f.d. administrativ 156).

La 08 septembrie 2021 ANI a emis Actul de constatare nr. 281/24, prin care a decis:

1. Se constată că Glasu Nelu a încălcat regimul juridic al incompatibilităților prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de Primar al or. Costești și Prestarea Serviciilor prin Contractul de prestări servicii nr. 38/2020, de la data de 20.01.2020 - 31.12.2020.

2. Se sesizează Oficiul teritorial Bălți (raionul Râșcani) al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a lui Glasu Nelu din funcția de Primar al or. Costești, raionul Râșcani.

3. Se decede, Glasu Nelu din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, cu excepția altor funcții electorale pe o perioadă de 3 ani de la data revocării mandatului sau de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirm existența stării de incompatibilitate.

4. Se înscrie Glasu Nelu în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data revocării mandatului sau de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirm starea de incompatibilitate (f.d. administrativ 158-167).

Prin scrisoarea Autorității Naționale de Integritate nr. 04-24/5152 din 13.09.2021, recepționată de Glasu Nelu la 23 septembrie 2021, ultimului i-a fost adus la cunoștință Actul de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2021 (f.d. administrativ 168-169).

La 29 septembrie 2021 Glasu Nelu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, solicitând anularea Actului de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2020.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanța s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii, dispunând admiterea acesteia.

Judecând apelul declarat de Autoritatea Națională de Integritate, instanța de apel verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, pronunțându-se asupra aspectelor importante pentru soluționarea justă a cauzei, a ajuns la concluzia casării integrale a hotărârii primei instanțe și

pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată, din considerentele ce succed.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înlăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămât este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată atât în art. 10 din Cod administrativ, cât și în Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Ținând seama de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ. Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămăată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Completul judiciar reiterează că, în speță, obiect al controlului judecătoresc constituie Actul de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2021, prin care s-a constatat că Glasu Nelu a încălcat regimul juridic al incompatibilităților prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de Primar al or. Costești și Prestarea Serviciilor prin Contractul de prestări servicii nr. 38/2020, de la data de 20.01.2020 - 31.12.2020.

În conformitate cu prevederile art. 16 din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică

deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

De asemenea, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, prevede că demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice.

În ceea ce privește argumentele subiectului declarării privind desfășurarea activității remunerate în cadrul Î.S. „Servicii Pază” MAI în perioada 20.01.2020 - 31.12.2020, s-a stabilit că reclamantul Glasu Nelu este subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a) Legea nr. 133/2016, exercitând o funcție de demnitate publică, astfel fiind aplicabile prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local. Prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, la care face trimitere subiectul declarării în explicațiile prezentate inspectorului în cadrul procedurii administrative, nu sunt aplicabile în speță.

Completul judiciar consideră că inspectorul de integritate corect a concluzionat asupra netemeinicii argumentului subiectului controlului că, ”în calitate de Primar al or. Costești prin încheierea contractului cu Întreprinderea de Stat Servicii Pază a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nu a generat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților prin faptul că contractul menționat nu a avut natura juridică a unui contract individual de muncă, nu a fost angajatul ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne, nu a cumulat careva funcții”.

Or, conform art. 2 alin. (1) din Codul civil, legislația civilă determină statutul juridic al participanților la circuitul civil, temeiurile apariției dreptului de proprietate și modul de exercitare a acestuia, reglementează obligațiile contractuale și de altă natură, alte raporturi patrimoniale și personale nepatrimoniale dintre subiectele raporturilor juridice civile, iar conform alin. (4), subiecte ale raporturilor juridice civile sânt persoanele fizice și juridice, cele care au calitate de profesionist, precum și cele care nu au această calitate.

De asemenea, art. 1375 alin. (1) Cod civil stipulează că prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celelalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuirea convenită.

În raport cu cele expuse supra, urmează a fi precizat că legiuitorul în normă restrictivă stabilită prin art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199/2010, a indicat expres că incompatibilitatea este orice altă activitate remunerată.

Conform Dicționarul explicativ al Limbii Române, verbul „a presta” este definit ca: „a îndeplini o muncă, a desfășura o activitate; a face, a executa, a furniza un serviciu”.

Așadar, la semnarea contractului de prestări servicii, domnului Nelu Glasu s-au stabilit obligațiile acestuia și, anume, paza bancomatului (pct. 1.1 al Contractului de prestări servicii nr. 38/2020) și verificarea integrității acestuia în cel mai scurt timp (până la 20 minute), timp de 24/24 ore la apelul telefonic al ÎS Servicii Pază a Ministerului Afacerilor Interne (pct. 2.1 al Contractului de prestări servicii nr. 38/2020), pentru un preț - remunerație lunară.

În subsidiar, este de menționat faptul că însăși activitatea domnului Nelu Glasu generată din obligațiile contractuale, vine în contradicție cu programul de lucru al acestuia în calitate de Primar al or. Costești, în cadrul autorității publice.

Mai mult ca atât, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199/2010, demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice și alin. (3) al aceluiași articol, situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia.

În acest context, este important de menționat că reclamantul Glasu Nelu la semnarea Contractului de prestări servicii nr. 38/2020, la data de 20.01.2020 a avut obligația să-și înceteze starea de incompatibilitate prin soluționarea acestea până la data de 20.02.2020, însă nici o acțiune în acest sens nu a fost întreprinsă de reclamant.

Generalizând cele menționate supra și în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control și explicațiilor invocate de participanții la proces în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ, Completul judiciar ajunge la concluzie că inspectorul de integritate corect a stabilit că reclamantul a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de Primar al orașului Costești și prestarea serviciilor de pază, în perioada 20.01.2020 - 31.12.2020, din considerente că, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199/2010, demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (4) din Legea nr. 199/2010, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul de treizeci de zile nu depinde de voința demnitarului, acesta avea obligația să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații, care însă nu au fost prezentate.

Completul judiciar apreciază ca nefondat argumentul reclamantului, susținut de instanța de fond că Actul de constatare urmează a fi anulat ca fiind emis cu încălcarea procedurii, pe motivul încălcării termenului procedurii administrative, reglementat de art. 60 din Codul administrativ.

Într-adevăr, în conformitate cu art. 60 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Termenul general curge de la: data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuții stabilite; data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control sau data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care petiția a fost transferată autorității publice competente. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiționarului să prezinte actele lipsă și stabilește un termen în acest sens.

De asemenea, sunt imperioase cauzei și prevederile art. 10 alin. (1) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, în vigoare la data efectuării controlului privind respectarea regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale de către Glasu Nelu, conform cărora, controlul averii și al intereselor personale ale subiecților declarării se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Articolul 37 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132 din 17 iunie 2016, (în redacția la data efectuării controlului), prevede că după repartizarea aleatorie a sesizării de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului. Prevederile art. 31, art.32 alin.(3)-(5), art.33, art.34 alin.(2), art.35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Prevederile art. 32 alin. (1), (3-4) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, (în redacția la data efectuării controlului) stabilesc că, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate

publică. Controlul poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acesteia. În procesul de control al averii și intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiilor financiare, documentele și informațiile necesare pentru realizarea controlului. La solicitarea inspectorului de integritate, subiecții menționați la alin.(3) sânt obligați să prezinte Autorității, în termen de 15 zile de la recepționarea solicitării, pe suport de hârtie sau în format electronic, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate.

Completul judiciar conchide că art. 60 din Codul administrativ prevede termenul general de 30 de zile în care o procedură administrativă trebuie finalizată, dacă legea nu prevede altfel. Respectiv, prevederea legală este o normă generală, care admite excepțiile prevăzute de lege.

În speță, procedura administrativă în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, este reglementată de legea specială - Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132 din 17 iunie 2016 (în redacția la data efectuării controlului), care și urmează a fi aplicată la caz.

Or, art. 5 alin. (2) și (3) al Legii nr. 100 din data de 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, stipulează că normele juridice generale sânt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecților de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecți, fără a-și pierde caracterul de generalitate. Normele juridice speciale sânt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Prin urmare, instanța de apel relevă că procedura administrativă în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, este reglementată de Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132 din 17 iunie 2016, care la momentul efectuării controlului, nu prevedea în mod expres un termen de finalizare a procedurii administrative.

Legea nominalizată stabilește mai multe termene în cadrul cărora inspectorul de integritate urmează să efectueze anumite acțiuni, care cumulativ depășesc termenul general de 30 de zile.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele că actul administrativ contestat urmează a fi anulat, ca fiind emis cu încălcarea termenului reglementat de art. 60 din Codul administrativ.

Totodată, Completul judiciar nu poate reține la caz argumentul instanței de fond cu privire la lipsa și pretinsa încălcarea gravă a principiului de repartizare aleatorie a sesizării către inspectorul de integritate, întrucât, dovada de repartizare aleatorie a sesizării nr. 0-78/21 din 27 ianuarie 2021 către inspectorul de integritate Doina Popovici, se regăsește la materialele dosarului administrativ de control (f.d.1 administrativ) cu structura și conținutul pe care îl generează sistemul E-integritate.

Colegiul consideră că este greșită soluția instanței de fond despre temeinicia acțiunii, întrucât efectuând controlul judecătoresc asupra Actului de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2020, s-a stabilit că actul nominalizat a fost emis de organul competent, cu respectarea procedurii și aplicarea corectă a normelor materiale, în același timp, actul administrativ individual defavorabil contestat a fost motivat de autoritatea publică cu respectarea prevederilor art. 118 din Codul administrativ, prin urmare nu există temeiuri legale pentru anularea acestuia.

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Autoritatea Națională de

Integritate, a casa integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 aprilie 2022, cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii reclamantului.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. c) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

**D E C I D E:**

Se admite apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 aprilie 2022 și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Glasu Nelu către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. 281/24 din 08 septembrie 2021.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecătorul

Mîra Ghenadie

Judecătorii

Bostan Angela

Dașchevici Grigore